گزارش خبر
NEWSREPORT

کد خبر: ۵۰۶۲۳۴
دوشنبه ۲۳ مهر ۱۴۰۳ ۱۳:۰۹

تنگه باب المندب و تجارت جهانی نفت

ضرر ۶ میلیارد دلاری مصر از کانال سوئز&#۴۷;رقابت بین المللی بر سر تنگه باب المندب

تنگه باب المندب مشرف به دریای سرخ از زمان آغاز جنگ اخیر اسرائیل در غزه و افزایش خطرات پیرامون ترافیک کشتیرانی و ناوبری، توجه شدید بین المللی و منطقه ای را به خود جلب کرده است.

به گزارش خبرنگاران گروه اقتصاد گزارش خبر_بین الملل، باید توجه داشت که مقادیر زیادی نفت و مشتقات آن و همچنین گاز مایع از تنگه باب المندب به سمت اروپا، قاره آمریکا و بازارهای آسیا می گذرد و آن را به یکی از مهم ترین تنگه های آبی جهان در کنار تنگه هرمز و مالاکا تبدیل می کند. حجم نفت ترانزیتی از تنگه باب المندب در سال ۲۰۲۳، روزانه به بیش از ۸ میلیون بشکه نفت و ۴ میلیارد فوت مکعب گاز مایع رسید. تنگه باب المندب در جنوب دریای سرخ در سواحل یمن، جیبوتی و اریتره قرار دارد.

کاهش ۵۰ درصدی ترانزیت نفت

تجارت جهانی نفت از طریق تنگه باب المندب در دریای سرخ از نوامبر گذشته به دلیل حملات انصارالله یمن به کشتی های مرتبط با اسرائیل و حامیان آن در پاسخ به تجاوزات مداوم اسرائیل به نوار غزه، شاهد کاهش مداوم بوده است. داده های تجاری اخیر نشان می دهد که در ۸ ماهه نخست سال ۲۰۲۴، مقدار نفت خام و فرآورده های نفتی عبوری از تنگه باب المندب بیش از ۵۰ درصد کاهش یافته است. جریان تجارت جهانی نفت که از تنگه باب المندب می گذرد در بازه زمانی ژانویه تا آگوست ۲۰۲۴ به طور متوسط تنها حدود ۴ میلیون بشکه در روز بوده است، در حالی که میانگین آن در سال ۲۰۲۳ تقریبا ۸.۷ میلیون بشکه در روز بوده است. تنگه باب المندب به عنوان یکی از نقاط مهم در مسیرهای دریایی جهانی مورد استفاده در تجارت طبقه بندی می شود و برای امنیت انرژی جهانی بسیار مهم است. قطع عبور جریان نفت از یکی از این نقاط، حتی به طور موقت، می تواند منجر به تاخیرهای عمده در عرضه و هزینه های حمل و نقل بالاتر در سراسر جهان شود که به نوبه خود منجر به افزایش قیمت جهانی انرژی می شود.

ناآرامی های تنگه باب المندب

کانال سوئز، خط لوله سومد و تنگه باب المندب مسیرهای استراتژیک برای محموله های نفت و گاز هستند که از خلیج فارس به اروپا و آمریکای شمالی صادر می شود، اما تجارت از طریق این کانال معمولاً تحت تأثیر اختلالات در تنگه قرار می گیرد. البته یک منطقه ترانزیت ضروری برای کشتی ها و تانکرها است. نابسامانی در روند تجارت جهانی نفت در تنگه باب المندب از نوامبر گذشته آغاز شد که گروه انصارالله یمن تصمیم گرفت برای همبستگی با نوار غزه در برابر حملات اخیر اسرائیل، به کشتی های تجاری مرتبط با این رژیم در دریای سرخ حمله کنند. این روند باعث شد تا اکثر شرکت های مالک به دماغه امید نیک در آفریقای جنوبی که مسیر طولانی تر و گران تری است، متوسل شوند.

تأثیر این تغییر در داده های تجارت جهانی نفت از طریق کانال سوئز و دماغه امید نیک طی سال ۲۰۲۴ قابل مشاهده است. بر اساس داده های منتشر شده توسط اداره اطلاعات انرژی ایالات متحده، میانگین حجم جریان نفت خام و فرآورده های نفتی عبوری از دماغه امید نیک با جهش ۵۳ درصدی به ۹.۲ میلیون بشکه در روز در ۸ ماهه نخست سال ۲۰۲۴ رسید درحالیکه این رقم در مدت مشابه سال گذشته حدود ۶ میلیون بشکه بود. پیش بینی می شود که اگر ناآرامی های باب المندب تا پایان سال ادامه داشته باشد، تجارت جهانی نفت از طریق مسیر دماغه امید نیک در کل سال ۲۰۲۴ رکورد بی سابقه ای را ثبت کند.

ضرر ۶ میلیارد دلاری مصر از کانال سوئز

در این میان، درآمدهای کانال سوئز به شدت تحت تأثیر تغییر تجارت جهانی نفت و تجارت کالا به دماغه امید نیک قرار گرفته که دلیل آن ناآرامی در تنگه باب المندب است. عبدالفتاح السیسی، رئیس جمهور مصر در پایان سپتامبر گذشته اعلام کرد که کانال سوئز تقریباً ۶ میلیارد دلار درآمد خود را در طول یک سال کامل اخیر و پس از آغاز جنگ اسرائیل در نوار غزه از دست داده است. داده های مرتبط نشان می دهد که درآمد کانال طی سال مالی (۲۰۲۳-۲۰۲۴) منتهی به ژوئن (۲۰۲۳-۲۰۲۴) با ۲۴ درصد کاهش به ۶.۶ میلیارد دلار رسیده است. این امر باعث شد تا تعداد کشتی های عبوری با کاهش ۲۲ درصدی به ۲۰.۱۴ هزار کشتی با مجموع تناژ خالص یک میلیارد تن برسد که در مقایسه با حدود ۲۵.۹ هزار کشتی با مجموع تناژ خالص بیش از ۱.۵ میلیارد تن کاهش قابل توجه را نشان می دهد.

رقابت بین المللی بر سر تنگه باب المندب

رقابت بین المللی بر سر تنگه باب المندب با تشدید پدیده دزدی دریایی از سال ۲۰۰۸ افزایش یافت و بسیاری از کشورها را بر آن داشت تا پایگاه های نظامی خود را در کشورهای مشرف یا همسایه به تنگه شامل جیبوتی، اریتره و سومالی ایجاد کنند. کشورهای مستقر در این منطقه شامل اسپانیا، ایتالیا، آلمان، ژاپن، امارات، عربستان سعودی، ترکیه و اسرائیل هستند و همچنین چین با ایجاد پایگاهی در جیبوتی به دنبال ادغام یمن و تنگه باب المندب در ابتکار جهانی کمربند و جاده هستند. در آوریل ۲۰۱۹، چین یادداشت تفاهم اولیه ای را برای پیوستن به این ابتکار امضا کرد، اما تحولات این کشور همچنان مانع از پیشبرد پروژه های این ابتکار می شود. در ۱۹ دسامبر ۲۰۲۳، ایالات متحده تشکیل یک ائتلاف نظامی بین المللی چند ملیتی را برای محافظت از تجارت در دریای سرخ و تنگه باب المندب در برابر حملات انصارالله اعلام کرد. این اتحاد دریایی شامل بریتانیا، فرانسه، کانادا، ایتالیا،

بحرین، هلند، نروژ، سیشل و اسپانیا است که تحت نظارت ناوگان پنجم آمریکا مستقر در بحرین است.